

STÁTNÍ ENERGETICKÁ INSPEKCE

ústřední inspektorát, Gorazdova 24, 120 00 Praha 2

Č. j.: SEI-17617/2024/90.221

Č. spisu: SEI-3091/2022

ROZHODNUTÍ č. 902023524

o odvolání

Ústřední inspektorát Státní energetické inspekce (dále SEI), jako správní úřad příslušný podle § 13c odst. 5 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon č. 406/2000 Sb.) ve spojení s § 34a zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon č. 165/2012 Sb.), v rámci řízení o odvolání společnosti XXX XXXXXXXXXXXX XXXXXX XXX, se sídlem XXXXXXXXXXXX XXX/X, XXX XX XXXXXXX XXXXXXXX, IČO: XXX XX XXX (dále účastník řízení) pro výrobu elektřiny evidenční číslo: XX, FVE RXXXXX (ID: XXXXX XXX, ID registrace: XXXXXXXXXXXX), XXX XX XXXXXXX, XXXXXXX, okres XXXXX XXXX, kraj Liberecký (dále také „FVE RXXXXX“), v právním zastoupení XXX XXXXXXXX, advokátní kancelář, s.r.o., se sídlem XXXXXXXXXXXX XXX/XX, XXXXXXXXXXXX, XXX XX XXXXX X, IČO: XXX XX XXX, proti rozhodnutí č. 542001723 ze dne 3. 5. 2023 pod č. j. SEI-10412/2023/54.102 (dále napadené rozhodnutí), vydanému územním inspektorátem pro Liberecký a Ústecký kraj (dále ÚZI SEI) v řízení o žádosti vedeném podle zákona č. 165/2012 Sb. v souladu s § 67 zákona č. 500/2004Sb., správní řád (dále zákon č. 500/2004 Sb.), kterým bylo rozhodnuto podle § 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. o zamítnutí žádosti účastníka řízení ze dne 7. 10. 2022 o stanovení celkového množství elektřiny, za které se hradí odvod, podané podle § 34a odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb., na základě rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci pod č. j. 59 A 65/2023 - 41 ze dne 2. 4. 2024 a Nejvyššího správního soudu pod č. j. 3 As 89/2024 - 58 ze dne 27. 6. 2024 a po přezkoumání napadeného rozhodnutí, veškeré dokumentace i odvolání s vykázaným podáním dne 16. 5. 2023, vydává na základě § 34 odst. 1 ve spojení s § 34a odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb. a ve spojení s § 90 a násl. zákona č. 500/2004 Sb. toto

r o z h o d n u t í,

kterým rozhodnutí č. 542001723 ze dne 3. 5. 2023 pod č. j. SEI- 10412/2023/54.102 podle § 90 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb. **ruší** a věc **se vrací** k novému projednání správnímu orgánu, který toto rozhodnutí vydal.

ODŮVODNĚNÍ

Dne 7. 10. 2022 byla ÚZI SEI doručena žádost účastníka řízení o stanovení celkového množství elektřiny, za které se hradí odvod podle § 34a odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb. datovaná dnem 6. 10. 2022 (dále žádost). ÚZI SEI byly posuzovány všechny předložené a vyžádané dokumenty. Vzhledem k tomu, že žádost neobsahovala úplné technické a ekonomické údaje o výrobě elektřiny FVE RXXXXX a jejím provozu pro kvalifikované rozhodnutí ve věci, vyzval dne 25. 10. 2022 správní orgán 1. stupně účastníka řízení ve smyslu § 45 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., k odstranění nedostatků žádosti a zároveň k doložení dokladů nezbytných pro

posouzení žádosti se stanovenou lhůtou 30 dní ode dne doručení výzvy (26. 10. 2022). Řízení bylo zároveň přerušeno po dobu odstraňování vad žádosti. Účastník řízení podal dne 1. 11. 2022 žádost o prodloužení lhůty pro odstranění nedostatků žádosti a té bylo vyhověno a lhůta prodloužena o dalších 90 dní. Dne 21. 2. 2023 byly účastníkem řízení odstraněny podstatné vady v žádosti a zároveň doloženy některé doklady potřebné pro posouzení žádosti. Mimo jiné i nájemní smlouva ze dne 17. 9. 2012 uzavřená mezi XXX XX uzavřený investiční fond a.s. jako pronajímatel a XXX XXXXXXXXXXXX XXXXX XX, jako nájemce, ve které se výše uvedené subjekty dohodly na podmínkách užívání energetických zařízení, které mimo jiné zahrnuje i výrobu FVE RXXXXX.

Na jejich základě byl správním orgánem 1. stupně přijat závěr, že provozováním výroby z obnovitelných zdrojů energie (dále OZE) účastníkem řízení na základě nájemní smlouvy nezahrnují jeho náklady na výrobu elektřiny z OZE ani investiční náklady ani investiční podporu, tudíž nelze v takovém případě vypočítat vnitřní výnosové procento investice, nelze tedy ani stanovit celkové množství elektřiny, za které se hradí odvod, a rozhodnout ve věci ve prospěch účastníka řízení.

Na uvedeném základě správní orgán 1. stupně žádosti účastníka řízení nevyhověl, dne 3. 5. 2023 vydal napadené rozhodnutí.

Proti napadenému rozhodnutí s vykázaným doručením dne 3. 5. 2023 účastník řízení podal u správního orgánu 1. stupně dne 16. 5. 2023 blanketní odvolání, které bylo doplněno dne 13. 6. 2023. Protože správní orgán 1. stupně v obsahu odvolání neshledal žádný zákonný důvod k postupu podle § 87 zákona č. 500/2004 Sb., postoupil odvolání odvolacímu správnímu orgánu. Odvolací správní orgán odvolání posoudil a svým rozhodnutím č. 902024523 ze dne 21. 9. 2023 odvolání účastníka řízení zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

Účastník řízení tuto skutečnost napadl správní žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, který svým rozsudkem pod č. j. 59 A 65/2023 – 41 ze dne 2. 4. 2024 (dále jen rozsudek Krajského soudu) rozhodnutí odvolacího správního orgánu č. 902024523 ze dne 21. 9. 2023 zrušil věc vrátil tomuto správnímu orgánu k dalšímu řízení. Odvolací správní orgán napadl tento rozsudek kasační stížností u Nejvyššího správního soudu, dne 15. 4. 2024, přičemž Nejvyšší správní soud rozhodl rozsudkem pod č. j. 3 As 89/2024 – 58 ze dne 27. 6. 2024 (dále jen rozsudek Nejvyššího správního soudu) a kasační stížnost zamítl. Odvolací správní orgán je tedy povinen vydat nové rozhodnutí o odvolání, ve kterém je zavázán právním názorem vysloveným jak Krajským soudem v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, tak Nejvyšším správním soudem.

Odvolací správní orgán tedy posoudil přípustnost odvolání kladně, protože bylo podáno včas a právním zástupcem účastníka řízení, a přistoupil k vypořádání odvolacích námitek následovně:

Úvodem je třeba říct, že všech 10 odvolacích námitek účastníka řízení, které ve svém odvolání uplatnil, se vztahují k tomu, že účastník řízení nesouhlasí s tím, že jako nájemce FVE neměl počáteční investici a nemůže mu proto být vypočteno vnitřní výnosové procento investic do výroby (dále IRR), a tudíž mu byla žádost zamítnuta. Argumentuje, že je to diskriminační výklad zákona i navazující vyhlášky č. 72/2022 Sb. a své tvrzení podporuje množstvím argumentů. Pro přehlednost a objektivnost odvolací správní orgán uvádí jednotlivé námitky účastníka řízení.

Ad 1) Úvodem odvolání právní zástupce shrnuje názory správního orgánu 1. stupně uvedené v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dále v tabulce vyjmenovává veškeré dokumenty, které správnímu orgánu 1. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl na podporu svých tvrzení. Jde o § 30 odst. 1 zákona č. 165/2012 Sb., bod (22) rozhodnutí SA.35177, důvodovou zprávu

k § 12 zákona č. 165/2012 Sb., důvodovou zprávu k zákonu č. 382/2021 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen zákon č. 382/2021 Sb.), a přílohu č. 2 vyhlášky č. 72/2022 Sb., o zajištění přiměřenosti poskytované provozní podpory zdrojů energie (dále jen vyhláška č. 72/2022 Sb.). U všech těchto dokumentů v komentáři uvádí, že žádným způsobem nespojuje investice s osobou provozovatele výroby (u přílohy č. 2 vyhlášky č. 72/2022 Sb. zmiňuje pouze výjimku přeměny obchodní korporace, kde však ve svém případě přeměnu vylučuje).

Ad 2) Dále v bodě 4.3 účastník řízení namítá porušení principu neakcesorické rovnosti, což je v rozporu s ústavním pořádkem České republiky. Doplnuje, že pokud by takový závěr plynul i z „obyčejného“ zákona nebo podzákoného právního předpisu, nebylo by možné dotčené ustanovení aplikovat a bylo by nutné umožnit podání žádosti podle § 34a odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb. i takovým provozovatelům výroby, kteří mají výrobu pouze v nájmu.

Ad 3) Účastník řízení odkazuje na test diskriminace uvedený v judikatuře Ústavního soudu a dále odkazuje i na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva.

Ad 4) Účastník řízení je přesvědčen, že skupina provozovatelů, kteří jsou vlastníky výroby a skupina provozovatelů, kteří jsou nájemci, jsou plně srovnatelné a přibližuje, proč je o tom přesvědčen.

Ad 5) Účastník řízení je dále přesvědčen, že není dán důvod k odlišnému zacházení uvedených dvou skupin provozovatelů výroby, tím spíše k tomu nemůže existovat žádný legitimní důvod a zdůvodňuje proč.

Ad 6) Účastník řízení namítá, že rozdílné zacházení plynoucí ze závěrů SEI významně poškozuje účastníka řízení a nepřímo také vlastníka výroby, neboť je mu odepřeno snížení výše placeného odvodu formou stanovení celkového množství elektřiny, ze které se hradí odvod.

Ad 7) Dále je účastník řízení přesvědčen, že uvedené odlišné zacházení ani nesleduje legitimní zájem, ani není přiměřené, a proto se nejedná o ospravedlnitelné odlišné zacházení.

Ad 8) Účastník řízení poukazuje na to, že Ministerstvo průmyslu a obchodu zahrnuje účastníka řízení (resp. jím provozované FVE) do sektorového šetření k provedení ověřování přiměřenosti poskytované provozní podpory a údaje poskytnuté účastníkem řízení byly zpracovány v rámci tohoto sektorového šetření.

Ad 9) Účastník řízení poukazuje na to, že pokyny k vyplnění řádku 21 (příloha č. 2 vyhlášky č. 72/2022 Sb.) předpokládají možnou změnu vlastníka výroby. Je tedy počítáno s tím, že provozovatelem výroby nemusí být původní investor, který se také stal vlastníkem výroby jejím zhotovením, ale osoba jiná.

Ad 10) Závěrem účastník řízení ještě polemizuje se správností stanoviska SEI, kdy toto dle názoru účastníka řízení popírá smysl a účel kontroly přiměřenosti podpory a argumentuje, proč si to myslí.

Jelikož původně zastávané názory odvolacího správního orgánu, prezentované ve svém rozhodnutí o odvolání č. 902024523 ze dne 21. 9. 2023, byly soudy vyvráceny, resp. se tyto soudy přiklonily k argumentům účastníka řízení, že ho jako nájemce FVE nelze vyloučit ze správního řízení ohledně žádosti o stanovení celkového množství elektřiny, za které se hradí odvod podle § 34a zákona č. 165/2012 Sb., a stanovit mu IRR, pozbývá smyslu se nyní k jednotlivým námitkám účastníka řízení vyjadřovat, neboť se ve světle závazných právních názorů soudů staly tyto námitky důvodnými, a proto je odvolací správní orgán přejímá.

Odvolací správní orgán tedy respektuje závazný právní názor Nejvyššího správního soudu, kdy tento v bodě 25 rozsudku argumentuje, že: „§ 34a odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb. ani vyhláška č. 72/2022 Sb. výslovně neomezují stanovení individuální podpory na osoby, které samy investiční náklady vynaložily, a důsledně hovoří o investicích [kohokoli] do výroby elektřiny. Investiční náklady, které jsou relevantní pro řízení o stanovení celkového množství elektřiny, za které se hradí odvod podle § 34a odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb., se tedy vztahují právě k této výrobě a nikoli k určité osobě, která je přímo vynaložila. Dále, pokud jsou splněny podmínky v hypotéze § 34a odst. 1, resp. 2 zákona č. 165/2012 Sb., správní orgán 1. stupně musí individuální podmínky podpory stanovit ve výši, kterou zákon určuje“, přičemž odvolací správní orgán je povinen tento závazný právní názor respektovat. Nejvyšší správní soud v bodě 26 rozvíjí argumentaci, kdy nemůžou správní orgány „rozšířit hypotézu § 34a zákona č. 165/2012 Sb. gramatickým vyjádřením o další podmínku, totiž že by účastník řízení musel sám přímo investiční náklady vynaložit“, ve smyslu čehož je správní orgán 1. stupně ve svém novém rozhodnutí ve věci povinen postupovat.

Nevyšší správní soud dále v bodech 27 a 28 dále uvádí, že „přidání výše uvedené nové podmínky nad rámec zákona by z podpory fakticky vyloučilo účastníka řízení a veškeré další výrobce elektřiny, které výrobu užívají nikoli jako vlastníci ale na základě odvozeného právního titulu, jakým je právě i nájem. Vznikl by tak neodůvodněný rozdíl, takže z vynaložených investičních nákladů a následného omezení odvodu s ohledem na stanovenou návratnost investice by měla prospěch jen určitá skupina výrobců, zatímco výrobci jiní (s odvozeným právním titulem užívání výroby) by tento prospěch získat nemohli. Takový postup postrádá racionalitu a konec konců by byl i v rozporu s principem rovnosti před zákonem a ústavně zaručenou svobodou podnikání (čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Podnikatelé totiž mohou v mezích zákona strukturovat svoje podnikání podle své svobodné úvahy, tedy i tak, že „oddělí“ vlastnictví výroby elektřiny ze sluneční energie od jejího provozu, který za úplatu na základě smlouvy svěří osobě jiné, která je držitelem příslušné licence na výrobu elektřiny podle zákona č. 458/2000 Sb., zákon o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákon (dále jen zákon č. 458/2000 Sb.).“ I tento závazný právní názor bude odvolací správní orgán, tak i správní orgán 1. stupně akceptovat a v dalším řízení se jím řídit.

Odvolací správní orgán taktéž respektuje závazný právní názor uvedený v bodech 29 a 30 rozsudku Nejvyššího správního soudu, tedy, že „účelem zjevně je umožnit, aby odvodu nepodléhala elektřina vyrobená ze sluneční energie, pokud by odvod odčerpával příjmy z prodeje vyrobené elektřiny v míře, která přesahuje zákonem stanovené IRR ve výši 6,3 %. Jinak řečeno, zákonodárce zamýšlel zachovat odvodem nezatíženou určitou část příjmů z vyrobené elektřiny, která odpovídá stanovené návratnosti investice do výroby elektřiny. Kdo tyto investiční náklady vynaložil je tedy lhotejný. Ekonomicky je přitom v projednávané věci nesporné, že vlastník výroby, který investiční náklady přímo vynaložil, sanuje tyto náklady z nájemného, které mu platí účastník řízení jako provozovatel FVE RXXXXX (který též byl žadatelem řízení o stanovení celkového množství elektřiny, za které se hradí odvod podle § 34a odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb.). Pokud by žádost řízení o stanovení celkového množství elektřiny, za které se hradí odvod podle § 34a odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb. podal v nynější věci vlastník výroby, musel by správní orgán 1. stupně tuto žádost zamítnout, neboť ten není výrobcem elektřiny a nachází se tedy mimo osobní působnost § 34a zákona č. 165/2012 Sb. Nenastává zde tedy situace, kdy by různé osoby mohly uplatnit daňové zvýhodnění dvakrát – taková situace by již byla v rozporu s účelem právní úpravy, nicméně ta v projednávané věci nenastala a nastat ani nemůže z výše uvedeného důvodu.“ Z tohoto je tedy zřejmé, že je lhotejný, kdo přímo vynaložil investiční náklady, podstatné je, že tyto investiční náklady vynaloženy byly a žadatelé ve svých žádostech o stanovení celkového množství elektřiny, za které se hradí odvod podle § 34a odst.

2 zákona č. 165/2012 Sb., ač jsou nájemci a ne přímo nositelé těchto investičních nákladů, je mohou ve své žádosti vykazovat. Správní orgán 1. stupně tedy ve shodě s výše uvedeným právním názorem přehodnotí své původní závěry, uvedené v napadeném rozhodnutí. Jak již bylo nastíněno výše, nemá ve světle vyjádření prezentovaného výše smysl vyjadřovat se k jednotlivým námitkám účastníka řízení zvlášť, neboť se tyto staly důvodnými a opodstatněnými a odvolací správní orgán těmito námitkám, ve světle závěrů výše uvedených rozsudků vyhovuje a bude tyto závazné právní názory respektovat.

Po posouzení všech zjištěných skutečností včetně zhodnocení proběhlých řízení u správních soudů a převzetí závazných právních názorů vyslovených v rámci soudního přezkumu předmětné věci dospěl odvolací správní orgán k závěru, že zamítnutí žádosti účastníka řízení napadeným rozhodnutím je s nimi v rozporu.

Odvolací správní orgán v návaznosti na výše uvedené a na objasněném základě uzavírá, že podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb. bylo v řízení o odvolání rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Správní orgán 1. stupně tak v novém řízení bude respektovat právní názor vyslovený v tomto rozhodnutí, potažmo výše zmíněných rozsudcích, a pokud v řízení nebudou jiné překážky, o žádosti účastníka řízení o stanovení celkového množství elektřiny, za které se hradí odvod podle § 34a odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb. zákona, rozhodne v jeho intencích.

POUČENÍ

Toto rozhodnutí je konečné a podle § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. se nelze proti němu odvolat.

Praha 31. července 2024

Ing. Pavel Gebauer

ústřední ředitel
(elektronicky podepsáno)

V zastoupení podepsal

Ing. Michal Vokáč

ředitel sekce kontroly a správy
(elektronicky podepsáno)